

Pismo
Wydziału Studiów Międzynarodowych i Politycznych
Uniwersytetu Jagiellońskiego

POLITEJA

98
2025

NOWE IDEE W NAUKACH O POLITYCE

Pismo Wydziału Studiów Międzynarodowych
i Politycznych Uniwersytetu Jagiellońskiego

POLITEJA

NR 4(98)

KRAKÓW 2025

NOWE IDEE W NAUKACH O POLITYCE
pod redakcją Franciszka Czecha

RADA PROGRAMOWA

Prof. Jerzy Axer (Uniwersytet Warszawski)

Prof. Andrea Ciampani (Libera Università Maria Ss. Assunta, Roma)

Prof. Břetislav Dančák (Masaryk University, Brno)

Prof. Rahul Peter Das (Martin-Luther-Universität, Halle-Wittenberg)

Prof. Taras Finikov (KROK University, Kyiv)

Prof. Ferenc Hörcher (National University of Public Service, Budapest)

Prof. Alvydas Jokubaitis (Vilnius University)

Prof. Zdzisław Mach (Instytut Europeistyki UJ)

Prof. Andrzej Mania (Instytut Nauk Politycznych i Stosunków Międzynarodowych UJ)

Prof. Tadeusz Paleczny (Instytut Studiów Międzykulturowych UJ)

Prof. Dorota Praszałowicz (Instytut Amerykanistyki i Studiów Polonijnych UJ)

Prof. Anna Rażny (Instytut Rosji i Europy Wschodniej UJ)

Prof. John Robertson (University of Cambridge)

Prof. Irena Stawowy-Kawka (Instytut Nauk Politycznych i Stosunków
Międzynarodowych UJ)

Prof. Noël O'Sullivan (University of Hull)

Prof. Bogdan Szlachta (Instytut Nauk Politycznych i Stosunków Międzynarodowych UJ)

Prof. Adam Walaszek (Instytut Amerykanistyki i Studiów Polonijnych UJ)

REDAKTOR NACZELNY CZASOPISMA

Dr hab. Arkadiusz Gornisiewicz, prof. UJ

(Instytut Nauk Politycznych i Stosunków Międzynarodowych UJ)

SEKRETARZ REDAKCJI CZASOPISMA

Dr Anna Winkler

(Instytut Nauk Politycznych i Stosunków Międzynarodowych UJ)

Niniejsza publikacja została sfinansowana
ze środków Wydziału Studiów
Międzynarodowych i Politycznych
w ramach Programu Strategicznego
Inicjatywa Doskonałości
w Uniwersytecie Jagiellońskim.
Publikacja została wydana we współpracy
z Polskim Towarzystwem Studiów
Międzynarodowych

© Copyright by Wydział Studiów
Międzynarodowych i Politycznych
Uniwersytetu Jagiellońskiego
and individual authors, 2025

Publikacja wydana w dwóch wersjach:
elektronicznej i drukowanej. Wersją
pierwotną jest format elektroniczny

POLITEJA

Pismo Wydziału Studiów
Międzynarodowych i Politycznych
Uniwersytetu Jagiellońskiego
ul. Władysława Reymonta 4,
30-059 Kraków
tel. 12 663 15 65, 12 664 15 64
redakcja.politeja@uj.edu.pl
<https://journals.akademicka.pl/politeja>

Wydawca:
Księgarnia Akademicka sp. z o.o.
ul. św. Anny 6, 31-008 Kraków
tel. 12 431 27 43
journals@akademicka.pl
<https://journals.akademicka.pl>

ISSN 1733-6716

Redakcja tekstów:
Piotr Łozowski (j. polski)
ILS Lions Group (j. angielski)

Projekt okładki: Łukasz Fyderek

Skład i łamanie: ANATTA.pl

Nakład: 60 egz.

RECENZENCI

Monika Banaś (Uniwersytet Jagielloński)
Paweł Bielicki (Instytut Pileckiego)
Dariusz Brzeziński (Polska Akademia Nauk)
Anna Czyż (Uniwersytet Śląski)
Spasimir Domaradzki (Uniwersytet Warszawski)
Marta Duch-Dyngosz (Uniwersytet Jagielloński)
Anna Duda (Uniwersytet Jagielloński)
Mariusz Dziegłowski (Uniwersytet im. Komisji Edukacji
Narodowej w Krakowie)
Joanna Dzwonczyk (Uniwersytet Ekonomiczny
w Krakowie)
Maksymilian Galon (Uniwersytet Jagielloński)
Rafał Klepka (Uniwersytet Jagielloński)
Leszek Korporowicz (Uniwersytet Kardynała Stefana
Wyszyńskiego)
Konrad Kubala (Uniwersytet Łódzki)
Renata Kurpiewska-Korbut (Uniwersytet Ignatianum)
Maciej Marmola (Uniwersytet Śląski)
Magdalena Mikołajczyk (Uniwersytet Wrocławski)
Jan Misuna (Szkola Główna Handlowa)
Piotr Obacz (Uniwersytet Jagielloński)
Konrad Piwowarczyk (Uniwersytet Komisji Edukacji
Narodowej w Krakowie)
Marek Rembierz (Uniwersytet Śląski)
Julian Sikorski (Akademia im. Jakuba z Paradyża
w Gorzowie Wlk.)
Arkadiusz Stępin (Uczelnia Korczaka - Akademia Nauk
Stosowanych)
Wiktor Szewczak (Uniwersytet Mikołaja Kopernika
w Toruniu)
Paweł Ścigaj (Uniwersytet Jagielloński)
Marta Ryniejska-Kiełdanowicz (Uniwersytet Wrocławski)
Andreas Ventsel (University of Tartu)
Liliana Węgrzyn-Odzioba (Uniwersytet Marie
Curie-Skłodowskiej)
Dariusz Zdziech (Uniwersytet Ignatianum)

SPIS TREŚCI

- 5 *Wstęp*

ARTYKUŁY

NOWE IDEE W NAUKACH O POLITYCE

- 7 **Arkadiusz Lewandowski, Joanna Wieczorek-Orlikowska**, *Nowe technologie i kryzys demokracji liberalnej w perspektywie teorii aktora-sieci*
- 27 **Magdalena Musiał-Karg**, *Głosowanie online w Polsce? Wnioski z estońskiego doświadczenia i perspektywy implementacji innowacji wyborczych*
- 49 **Beata Kosowska-Gąstoł, Dariusz Stolicki**, *Czy partie nowe są rzeczywiście nowe? Polskie partie polityczne w świetle badania opinii ekspertów*
- 75 **Jakub Krupa**, *Polacy czy obywatele? Lud w programach polskich partii politycznych (2001-2023)*
- 93 **Adrian Brona**, *Nowe trendy w badaniach ilościowych nad chińskimi elitami politycznymi*
- 113 **Krzysztof Cebul**, *Praktyki dyskursywne a proces konstruowania rzeczywistości politycznej. W poszukiwaniu możliwości dialektycznego objaśniania*
- 131 **Bartosz Hordecki**, *Signum temporis? Rosyjsko-ukraiński spór językowy w kontekście europejskich transformacji tożsamościowych*
- 147 **Bożena Gierat-Bieroń**, *„Kultura” w programie Kreatywna Europa 2014-2020. Implikacje dla pogłębionej integracji europejskiej*
- 173 **Joachim Diec**, *Decision Analysis In Political Science: The Problem With The Uncertainty Principle*
- 189 **Krzysztof Koźbiał**, *The Microstate As an Object of Political Science Research*
- 203 **Mikołaj Tomaszuk**, *Miasta i ich obszary funkcjonalne w perspektywie badań politologicznych*

- 219 **Wojciech Ziętała**, *Overtourism jako kategoria politologiczna i jej zastosowanie w badaniach nad ruchem antyturystycznym w Barcelonie*
- 233 **Paulina Napierała**, *Badania nad aktywnością polityczną afroamerykańskich Kościołów w kontekście rozwoju politologii religii*
- 259 **Aleksandra Matykiewicz**, *Koncepcja społeczeństwa postmigracyjnego Naiki Foroutan i perspektywa jej zastosowanie w badaniach nad migracjami w Polsce*
- 275 **Alicja Malewska**, *Koncepcja polikryzysu w naukach o polityce*
- 293 **Brygida Kuźniak, Agata B. Capik**, *Area of Freedom, Security and Justice in Confrontation With Legal Populism: The Polish Example of Judiciary Crisis*
- 317 **Tomasz Marcinkowski, Juliusz Sikorski, Lukáš Vomlela**, *Conspiracy Narratives About the COVID-19 Pandemic and the Origins of the SARS-CoV-2 Virus: A Contribution to Polish-Czech Comparative Research*
- 339 **Franciszek Czech**, *Polish 'Creeping Coup d'État': (Conspiracy) Tropes as Research Problem of Political Discourse Analysis*
- 357 **Tadeusz Paleczny**, *Kryzys polityki wielokulturowości. Pomiędzy ideą różnorodności i powrotem do doktryn ekskluzywizmu*
- 373 **Anna Wójtowicz**, *Znaczenie i rola unijnego rynku handlu uprawnieniami do emisji (EU ETS) w dążeniu UE do neutralności klimatycznej*
- 393 **Anna Wilkomirska**, *Nation Focused Political Change as a Challenge for Education*